

รายงานสรุปผลการดำเนินการเสนอกรมปศุสัตว์ (Key Success Factor)
การขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-Ordinator : DLD-C)
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนนทบุรี

ภารกิจที่ ๓ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงระดับหมู่บ้าน
จังหวัดนนทบุรี

๑.เป้าหมาย

- ๑.๑ เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะและผู้ที่สนใจในจังหวัดนนทบุรี ได้รับการอบรมตามหลักสูตรกำหนด จำนวน ๑๕ ราย
- ๑.๒ คุณภาพน้ำนมแพะผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
- ๑.๓ มีสินค้าที่สร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์นมแพะมากขึ้น

๒.ขั้นตอนการดำเนินการ

- ๒.๑ อบรม หลักสูตร มาตรฐานฟาร์มแพะและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากนมแพะ และศึกษาดูงานฟาร์มมาตรฐาน โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมแพะ
- ๒.๒ สนับสนุนเวชภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อการแปรรูปให้กับเกษตรกร
- ๒.๓ เก็บตัวอย่างนมแพะดิบส่งตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำนมแพะ ณ ห้องปฏิบัติการของสำนักตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ จังหวัดปทุมธานี

๓.ผลการดำเนินการ

๓.๑ อบรมอบรม หลักสูตร มาตรฐานฟาร์มแพะและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากนมแพะ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนนทบุรี ศึกษาดูงานฟาร์มสาธิตที่ได้รับรองมาตรฐานฟาร์มแพะ และโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมแพะบ้านละหารฟาร์ม

๓.๒ สนับสนุนเวชภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อการแปรรูปให้กับเกษตรกร

๓.๓ เก็บตัวอย่างนมแพะดิบส่งตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำนมแพะ ณ ห้องปฏิบัติการของสำนักตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ จังหวัดปทุมธานี

๒.๔ มีผลิตภัณฑ์แปรรูปนมแพะ ได้แก่ นมพาสเจอร์ไรส์ และนมอัดเม็ด

๔.หน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติงาน

- ๔.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนนทบุรี
- ๔.๒ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางบัวทอง
- ๔.๓ สำนักตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์
- ๔.๓ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนนทบุรี
- ๔.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลละหาร

๕.ปัญหา/อุปสรรค

ด้านเกษตรกร : ความพร้อมและความแตกต่างของเกษตรกร ระดับความรู้ ความเข้าใจ และการจัดการฟาร์มอาจไม่เท่ากัน บางรายอาจไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จริงได้เต็มที่ และการยกระดับฟาร์มสู่มาตรฐานต้องใช้เวลาและเงินลงทุน เกษตรกรบางรายอาจมีข้อจำกัดด้านทุน

ด้านการผลิตและคุณภาพน้ำนมแพะ : การเก็บและส่งตัวอย่างน้ำนมไปตรวจวิเคราะห์ อาจใช้เวลาและค่าใช้จ่ายสูง เกษตรกรบางรายอาจไม่สะดวกเมื่อไม่ได้รับการสนับสนุนหลังเสร็จสิ้นโครงการ การจัดการฟาร์มที่ไม่ดีส่งผลให้คุณภาพน้ำนมไม่สม่ำเสมอ และมีการปนเปื้อนระหว่างการขนส่ง

ด้านการแปรรูปและตลาด : แม้มีการอบรม แต่หากเกษตรกรไม่มีประสบการณ์จริง อาจไม่สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพสม่ำเสมอได้ ตลาดรองรับผลิตภัณฑ์นมแพะยังเป็นตลาดเฉพาะกลุ่ม หากไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือสร้างความเชื่อมั่นผู้บริโภค อาจขายได้จำกัด

๖. ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไขปัญหา

ด้านเกษตรกร : คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบและจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ต่อในชุมชนเพื่อขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่น ลงพื้นที่ตรวจติดตามให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องหลังการอบรม รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและลดต้นทุน

ด้านการผลิตและคุณภาพน้ำนม :

๑) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องสุขอนามัย การรีดนม การเก็บรักษาและการขนส่งที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันปัญหานมไม่ผ่านมาตรฐาน

๒) สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ขั้นพื้นฐานเพื่อลดความเสี่ยงการปนเปื้อน

๓) การกระจายจุดตรวจคุณภาพโดยพัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบเบื้องต้นในพื้นที่ ลดภาระการส่งตรวจ

ด้านการแปรรูปและตลาด :

๑) พัฒนาทักษะเชิงลึก หลังการอบรมเบื้องต้น ควรมี “เวิร์กช็อปเชิงลึก” เกี่ยวกับสูตรผลิตภัณฑ์ เช่น นมพาสเจอร์ไรซ์ โยเกิร์ต ซีส ไอศกรีม เพื่อสร้างความหลากหลายของสินค้า

๒) สนับสนุนบรรจุภัณฑ์มาตรฐาน ให้คำแนะนำด้านการออกแบบ ฉลากโภชนาการ และการขึ้นทะเบียน อย. เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ

๓) สร้างช่องทางตลาด ร่วมมือกับร้านค้า/ห้างท้องถิ่น/ตลาดสุขภาพ, ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Facebook, TikTok, Marketplace เพื่อขายตรงถึงผู้บริโภค และผลักดันแบรนด์สินค้าของกลุ่มเกษตรกรให้น่าเชื่อถือ

๔) การสร้างการรับรู้ จัดกิจกรรมชิมผลิตภัณฑ์ หรือรณรงค์ให้ความรู้เรื่อง “คุณค่าของนมแพะ” เพื่อสร้างความต้องการตลาด

๗. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)

๑. ด้านเกษตรกร

- เกษตรกรผู้เข้าร่วมมีความตั้งใจจริง และนำความรู้จากการอบรมไปใช้จริงในฟาร์ม
- มีการรวมกลุ่ม/ทำงานเป็นเครือข่าย ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือกัน
- เกษตรกรสามารถพัฒนาคุณภาพน้ำนม จนผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดได้

๒. ด้านองค์ความรู้และการสนับสนุน

- หลักสูตรการอบรมตอบโจทย์ตรงความต้องการของเกษตรกร และสามารถนำไปใช้ได้จริง
- หน่วยงานภาครัฐ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด) มีการติดตามและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง หลังการอบรม
- มีการสนับสนุนด้านเวชภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์อย่างเพียงพอและเหมาะสม

๓. ด้านการผลิตและคุณภาพนํ้านมแพะ

- เกษตรกรจัดการฟาร์มตามมาตรฐานสุขอนามัย และสัตว์มีสุขภาพแข็งแรง
- การเก็บ เก็บรักษา และขนส่งนํ้านมแพะได้มาตรฐาน ทำให้ผลตรวจคุณภาพผ่านเกณฑ์

๔. ด้านการแปรรูปและการตลาด

- มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์นมแพะที่มีความหลากหลาย น่าสนใจ และปลอดภัย
- มีบรรจุภัณฑ์และฉลากที่ได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค
- สามารถเจาะตลาดใหม่หรือขยายตลาด ได้ เช่น ตลาดสุขภาพ ร้านค้าออนไลน์ หรือห้างค้าปลีก
- ผู้บริโภคยอมรับคุณค่าของนมแพะ และเกิดความต้องการซื้อซ้ำ
